

Informatie voor vertrouwenspersonen die werkzaam zijn binnen een gemeente van de Protestantse Kerk in Nederland

Juni 2025 – VEILIGE KERK

Binnen de PKN zijn er verschillende afspraken gemaakt over de functie vertrouwenspersoon:

- Voor elke gemeente zijn er minimaal 2 vertrouwenspersonen: een man en een vrouw, zodat mensen kunnen kiezen voor een vertrouwenspersoon bij wie ze zich op hun gemak voelen.
- Een vertrouwenspersoon heeft niet meerdere rollen in de kerkelijke gemeente. Het is niet de bedoeling dat men naast vertrouwenspersoon ook ambtsdrager is binnen dezelfde gemeente of bijvoorbeeld leiding geeft aan de jeugdclub.
- De kerkenraad benoemt de vertrouwenspersonen en heeft de verantwoordelijkheid voor het beleid van Veilige Kerk binnen de gemeente.
- Wanneer een gemeente erg klein is kan ook binnen de regio, ring of classis gezocht worden naar vertrouwenspersonen. Zij worden vervolgens aangesteld voor verschillende kerkelijke gemeenten. Belangrijk is om goed te communiceren naar de gemeente wie de vertrouwenspersonen zijn, zodat men weet hoe ze de vertrouwenspersonen kunnen bereiken. Dit kan via website en/ of nieuwsbrief. Een vertrouwenspersoon kan zich ook aan de gemeente voorstellen tijdens een kerkdienst.
- Een vertrouwenspersoon is in principe voor 4 jaar verbonden in de gemeente. Dit mag tussentijds worden opgezegd door zowel vertrouwenspersoon als de gemeente. Een verlenging is na 4 jaar ook telkens mogelijk. Er is geen maximaal aantal jaar vastgesteld dat iemand vertrouwenspersoon kan zijn.

Opleiding voor de vertrouwenspersoon

- De kerkenraad zorgt ervoor dat zij de opleiding vergoeden die een vertrouwenspersoon volgt om de taak goed te kunnen uitvoeren.
- De Protestantse Kerk beveelt de training aan van Meldpunt Misbruik aan. Zij hebben expertise op het gebied van de kerk en deze training is betaalbaar.
- In overleg met de kerkenraad kan er ook voor een andere training worden gekozen. Er zijn verschillende landelijke opleidingen.

De Protestantse Kerk in Nederland heeft vastgesteld dat de vertrouwenspersonen de volgende taken hebben:

Vertrouwelijkheid waarborgen, tenzij...

Een vertrouwenspersoon zorgt ervoor dat wat vertrouwelijk wordt besproken, vertrouwelijk blijft. In uitzonderlijke situaties zoals bij terrorisme of een zedenmisdrijf moet een vertrouwenspersoon dit melden. Dit is een verplichting van elke Nederlandse burger. Het is goed dat de melder hiervan op de hoogte is, zodat de melder zelf kan beslissen of hij zijn verhaal met de vertrouwenspersoon deelt. Bij een predikant is dit anders geregeld. Een predikant heeft namelijk verschoningsrecht en hoeft dit niet aan te geven. Een vertrouwenspersoon heeft dit recht dus niet.

Luisteren zonder oordeel

De vertrouwenspersoon luistert naar het verhaal, de vraag of het vermoeden van de melder.

Opties afwegen

De vertrouwenspersoon bespreekt samen met de melder welke mogelijke opties er zijn om met de vraag en/of het verhaal om te gaan en eventueel aan te pakken. De regie ligt altijd bij de melder. Het is belangrijk dat de melder zelf kiest welke oplossing het beste bij hem of haar past. Een melder kan er ook voor kiezen om geen actie te ondernemen. De vertrouwenspersoon helpt de melder om de verschillende opties goed af te wegen. Het is belangrijk de grenzen van de mogelijkheden binnen de rol van vertrouwenspersoon te kennen. Een vertrouwenspersoon is geen jurist, politieagent, predikant of therapeut.

Samen Veilig-Kerk-zijn bevorderen

Een vertrouwenspersoon binnen de Protestantse Kerk zorgt dat hij/zij jaarlijks aanwezig is bij een kerkenraadsvergadering. De vertrouwenspersoon kan kort en geanonimiseerd verslag doen over de meldingen: de aantallen en/of de kerkenraad naar aanleiding van de meldingen zelf nog iets kan verbeteren of onder de aandacht brengen. Bespreek hoe samen gezorgd kan worden dat het onderwerp Veilige Kerk op de agenda komt en blijft. Op het platform Veilige Kerk staan voorbeelden en uitwerkingen voor gemeente- en kringavonden over dit thema. De eindverantwoordelijkheid om het onderwerp daadwerkelijk op de agenda te zetten ligt bij de kerkenraad en niet bij de vertrouwenspersoon.

Meldingen over seksueel misbruik doorgeven aan SMPR

Wanneer er een melding binnen komt over seksueel misbruik binnen de gemeente neemt de vertrouwenspersoon altijd contact op met het meldpunt SMPR. Zij kunnen de casus overnemen en/of advies geven. De contactgegevens zijn te vinden op de website: www.smpr.nl

Vragen over de functie Vertrouwenspersoon binnen de Protestantse Kerk in Nederland?

Wanneer het niet duidelijk is welke taken er wel of niet bij de functie vertrouwenspersoon horen of wanneer er een ingewikkelde casus is, kan men contact opnemen met het contactcentrum van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij kunnen verder ondersteunen of contact leggen met de beleidsmedewerkers Veilige Kerk.

De contactgegevens zijn te vinden op www.protestantsekerk.nl